

SVAR IGÅR

Redaktör: Lars Rombo

Nr 286, utskrivet v 34 2018

Kära läsare

När detta skrivs ser redaktören fram mot en händelserik höst med fortsatta svarigår och med kurser både som grundkurser och uppföljningsdito i november. (Nåja, i skrivande stund har vi bara 20 deltagare för uppföljningskursen i Stockholm och bara 10 i Göteborg. Vet du om att du vll gå kursen är vi tacksamma för en anmälan redan nu – risken är annars stor för att det inte blir uppföljningskurser i år).

Lite tråkigt är det att jag börjar få alltför många frågor från sköterskor/mottagningar som inte är prenumeranter – ofta från prenumeranter som hänvisat andra att ställa frågor direkt till svarigår. Så kan vi inte fortsätta – vi funderar just nu på hur vi skall undvika detta.

Fråga: Jag har en pat från Libanon som vid 12 års ålder fick rubellavaccin någonstans. 2015 när hon önskade bli gravid gjorde man test och såg att hon ej var immun. Fick då åter en rubellavaccination. 2016 när hon väl var gravid åter prover och fortfarande ej immun. Hon ringer nu då hon snart önskar bli gravid igen och barnmorskan uppmanat till nytt vaccin! Men hur gör vi? Hon har fått två redan utan svar. Kan det vara så att hon inte uppvisar Ak?

Svar: Inget är absolut 100 % men jag skulle ge en (helt ofarlig) ytterligare dos. Blir det inga titrar då heller får hon hålla sig i Sverige under graviditeten...

Fråga: Du har flera gånger under senaste året skrivit att en fullständig hepatit B-vaccination räcker livet ut. På vår företagshälsovård ställs vi ofta inför problemet att den anställda som söker oss efter en stickskada uppger att hen har fått fullständig hepatit B-vaccination men har antingen inte kollat titersvar eller känner inte till

resultatet. Oftast saknar vi tillgång till tidigare journaluppgifter. Anser du att man kan luta sig mot att de fått vaccination och kan slippa ge boosterdos, eller förutsätter uppfattningen att hepatit B-vaccination gäller livet ut endast om man har bekräftat ett titersvar på över 10 vid något tillfälle? Tar vi det i den akuta situationen har titern oftast sjunkit till under 10.

Svar: Håller helt med om problemet. Numera rekommenderar jag att man kollar titrar på yrkesgrupper som kan exponeras. Har man inte gjort detta ger vi en ytterligare dos och kollar titrar efter en månad.

Fråga: Nu kom jag över en intressant artikel där man studerade långtidsresenärers malaria-skydd och testade Atovaquone-proguanil 2 ggr/vecka som skydd. Självklart blev det bättre än utan skydd alls, men man fick i denna lilla studie inga malariafall i A-P gruppen. Är det något du har hört mer om? Jag känner inte till någon som förskriver så, men har just nu en kund som ska arbeta som missionär i Tanzania och Sydsudan och reser ut i sommar. Kan det vara ett alternativ?

[J Travel Med.](#) 2016 Sep 13;23(6). pii: taw064. doi: 10.1093/jtm/taw064. Print 2016 Jun.

Effectiveness of twice a week prophylaxis with atovaquone-proguanil (Malarone®) in long-term travellers to West Africa.

Svar: Har sett och läst men bara några hundra manmånader i AP-gruppen = osäkert resultat men det stöds av en annan experimentell studie där ingen som fått en enda tablett A-P dagen före infekterat stick eller 4 dagar efter infekterat stick fick malaria medan 6/6 kontroller smittades alla. Tillägg: Studien från västafrika har så lite power att jag för min egen del ännu inte accepterat 2 tabletter per vecka. Men allt talar för att det fungerar.

Fråga: Pat som äter Prednisolon 50 mg p g a plötslig dövhet. Är det OK att ta Twinrix?

Svar: Öväntat hög dos men så kanske det är vid dövhet. Inte farligt med Twinrix men immunsvaret blir sämre om han tagit mer än 2 veckor.

Fråga: Jag har nu haft en 14-årig flicka som tagit 2 st Twinrix för knappt 11 år sedan och nu idag tagit den tredje. Föräldrarna önskar kontrollera immunitet, vilket jag nu ser kostar dem cirka 400 kr. Vad skulle du råda dem? Pappan har tagit 1 st Havrix för 11 år sedan och ska nu ta andra. Behöver man fundera på något där? Gissar att du får tusentals frågor om detta... En dos är ju en dos, men många känner sig otrygga.

Svar: Helt OK att kolla titer mot anti-HBs en månad efter dos 3 om de är oroliga.

Fråga: Vi arbetar med en kund som arbetar på reningsverk i Stockholm. Hade idag en nyanställd person på 51 år som jag gav en dos Polio Imovax, och förmodar detta då blev hans femte dos. Han har ingen dokumentation på antalet doser han fått i barn- och ungdomsåren. Vad gäller för rekommendationer för de som arbetar i våra reningsverk och som genomgått barnvaccinationsprogrammet? Behövs ytterligare en dos?

Svar: Det finns inga officiella rekommendationer om detta. Jag ser inte en booster med dos 5 som viktig alls men det är OK att ge till den som vill ha...

Fråga: Av misstag har vi gett en patient (kvinna 68 år) med nedsatt immunförsvar (thymuscancer) Prevenar och Pneumovax samtidigt (inträffade hösten -17). Vet man hur detta påverkar effekten av vaccinet? Bör vi komplettera hennes vaccinationsskydd på något sätt? Jag har letat runt men inte hittat någon bra information.

Svar: Inte lätt. Skulle tro att hon har fått lite högre titrar mot de stammar som ingår i Prevenar men sannolikt ingen skillnad mot stammar som bara finns i Pneumovax – dock risk för hyposensibilisering när man ger nästa dos Prevenar. Ge en dos Prevenar till efter minsta 1 år för säkerhets skull. Sedan OK

Fråga: Har en kund som varit i Thailand och blivit biten av en hund. Hon sökte sjukvård och fick inj. Speeda 0,5 ml den 23/3, 25/3, 29/3 samt 5/4. Hon är nu tillbaka i Sverige och skall ha den femte och sista sprutan den 19/4 enligt schemat. Vill bara dubbelkolla vad hon skall ha för injektion och om det räcker men denna femte.

Svar: Alla vacciner i Sverige är bra och helt utbytbara. Räcker med en femte dos.

Fråga: Jag har en individ som är 57 år gammal. Han har en reumatisk sjukdom och behandlas med TNF-behandling sedan 2016. Har påbörjat sin vaccination mot TBE 2015. I dag fick han dos 4 av mig då dos 3 gavs 2015. Tycker du att jag ska ge honom dos 5 om 1-2 mån?

Svar: Ja, det finns dubbel anledning (både ålder och metrotrexat) att ge en extrados

Svar på förra månadens fall:

"Vi har gett grundvaccinering till barn 1-15 år med Ambirix två doser, när är skyddet så lågt att vi måste ge nästa bosterdos? Samma fråga med vuxna som fått tre doser Twinrix, när ska nästa bosterdos ges? 30 år?"

Svar: Två doser Ambirix till barn är likvärdigt med tre doser Twinrix till barn eller till vuxna. Ny dos med hepatit A-vaccin tidigast efter 30 år.

Månadens fall: Fråga: Det gäller ett barn som är 2 år och fått alla vaccinationer via BHV som ska resa och mamma begärde då att få Twinrix. Fick en barndos Twinrix i april men sedan kom mamma på att de redan har skydd mot Hepatit B och behövde bara skydd mot Hepatit A. Har nu efter en månad fått en barndos Vaqta. Behöver vi fylla på med fler doser av Vaqta för ett långtidsskydd? När i så fall?